

PATVIRTINTA

Panevėžio moksleivių namų direktoriaus

sakymu 2024 m. 12-27 d. Nr. 11-98

PANEVĖŽIO MOKSLEIVIŲ NAMŲ
PSICHOAKTYVIŲ MEDŽIAGŲ VARTOJIMO PREVENCIJOS IR INTERVENCIJOS
VYKDYMO TVARKOS APRAŠAS

1. BENDROSIOS NUOSTATOS

1.1. Psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato Panevėžio moksleivių namų (toliau – Mokykla) veiksmus, organizuojant psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevenciją bei intervenciją tarp mokinių ir kitų neformaliojo vaikų švietimo dalyvių.

1.2. Aprašas parengtas vadovaujantis Nepilnamečių saugumo Panevėžio miesto švietimo įstaigose rekomendacijomis, patvirtintomis Panevėžio miesto savivaldybės mero 2024 m. balandžio 25 d. potvarkiu Nr. M-266, Vaikų, vartojančių narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, nustatymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu 2002 m. balandžio 2 d. LR Vyriausybės nutarimu Nr. 437 (su vėlesniais pakeitimais), 1996 m. kovo 14 d. Vaiko teisių pagrindų įstatymu Nr. I-1234 (su vėlesniais pakeitimais). Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės įstatymu, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos rekomendacijomis (2022–2024 m. prevencinių programų gairėmis), bei kitais teisės aktais.

1.3. Aprašo tikslas – užtikrinti saugią, sveiką, psichoaktyvių medžiagų nevartojančią ugdymosi aplinką Mokykloje. Ši Tvarka reglamentuoja bendruomenės narių veiklą kuriant saugią aplinką Mokykloje, užkertant kelią psichoaktyvių medžiagų vartojimui, vykdant psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevenciją, identifikuojant problemas, parenkant tinkamas priemones joms spręsti. Tvarka nustato mokytojų ir kitų mokyklos darbuotojų reagavimo į įtariamą ar pastebėtą mokinių psichoaktyvių medžiagų turėjimą ir (ar) vartojimą veiksmų seką, pranešimo apie psichoaktyvių medžiagų vartojimą procedūrą, registravimo tvarką, pagalbos priemones ir

būdus, mokytojų ir kitų mokyklos darbuotojų funkcijas ugdant mokinių socialines ir emocines kompetencijas.

2. TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

2.1. Aprašo tikslai:

1. 2.1.1. Formuoti mokinių ir bendruomenės narių neigiamą požiūrį į psichoaktyvių medžiagų vartojimą.
2. 2.1.2. Užtikrinti savalaikę ir efektyvią pagalbą pastebėjus vartojimo atvejus.
3. 2.1.3. Stiprinti socialines ir emocines kompetencijas.

2.2. Uždaviniai:

4. 2.2.1. Įgyvendinti prevencines programas ir veiklas.
5. 2.2.2. Skatinti mokinių įsitraukimą į sveiką gyvenseną.
6. 2.2.3. Bendradarbiauti su tėvais ir institucijomis.

3. PREVENCIJOS ORGANIZAVIMAS

3.1. Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencija mokykloje - pozityvių santykių, saugios aplinkos kūrimas ir plėtojimas, sistemingas žinių teikimas, gyvenimo įgūdžių, neigiamų nuostatų minėtų medžiagų vartojimo atžvilgiu ugdymas, siekiant formuoti sveiką ir pozityvų elgesį nuolat besikeičiančioje visuomenėje, užkirsti kelią psichoaktyviųjų medžiagų vartojimui.

3.2. Prevencinė veikla Mokykloje organizuojama per neformaliojo vaikų švietimo programas, renginius, paskaitas, užsiėmimus ir projektus, bendradarbiaujant su Panevėžio miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuru, policija, psichikos sveikatos centru ir kitomis institucijomis

3.3. Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos planavimu, organizavimu ir stebėsena rūpinasi mokyklos direktorius, o jos vykdyje dalyvauja mokyklos administracija, pedagogai ir kiti mokyklos darbuotojai, visuomenės sveikatos priežiūros specialistai.

3.4. Mokyklos administracija organizuoja mokytojams, renginių organizatoriui, metodinių grupių pirmininkams kvalifikacijos kėlimą narkotinių medžiagų, alkoholio bei tabako vartojimo ir kitais prevencinio darbo klausimais.

3.5. Neformaliojo švietimo programas vykdančys mokytojai integruoja į ugdymo turinį veiklas, suteikiančias informaciją apie narkotinių medžiagų, alkoholio bei tabako vartojimo prevenciją, apie narkotinių medžiagų, alkoholio bei tabako žalą žmogaus sveikatai bei visuomenei, siekdami ugdyti mokinių gyvenimo įgūdžius, atsparumą žalingiems įpročiams.

3.6. Renginių organizatorius, pasitelkdamas mokytojus, visuomenės sveikatos priežiūros specialistus, policijos darbuotojus, vykdo psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos renginius.

4. INTERVENCIJOS TVARKA

4.1. Visais įtariamų psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo mokykloje ar jos teritorijoje atvejais kiekvienas mokyklos administracijos atstovas, pedagogas, kitas darbuotojas veikia vadovaudamiesi Lietuvos respublikos vyriausybės 2022 m. balandžio 2 d. nutarimu Nr. 437 „Dėl vaikų, vartojančių narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, nustatymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais) ir reaguoja pagal šią veiksmų seką:

4.2. Intervencija vykdoma, kai pastebimas galimas psichoaktyvių medžiagų vartojimo atvejis ar elgesys, rodantis galimą apsvaigimą.

4.3. Galimą apsvaigimą pastebėjęs asmuo, nedelsiant informuoja mokyklos direktorių, jam nesant - direktoriaus pavaduotoją ugdymui apie bet kokius psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo įtarimą keliančius veiksmus.

4.4. Mokyklos direktorius/ pavaduotojas ugdymui nedelsdamas informuoja mokinio atstovus pagal įstatymą apie įtarimą, kad mokinys vartoja psichoaktyvias medžiagas ar yra apsvaigęs nuo šių medžiagų ir rekomenduoja atlikti medicininę apžiūrą.

4.5. Informuoja pilnametį mokinį ar nepilnamečio mokinio atstovus pagal įstatymą apie įstaigas, teikiančias sveikatos priežiūros paslaugas ir pagalbą.

4.6. Primena mokiniui mokyklos Darbo tvarkos taisykles, mokymo(si) sutarties sąlygas ir mokinio elgesio taisykles dėl psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo.

4.7. Fiksuoja raštu įvykio aplinkybes užpildydamas įvykio aprašą, informaciją perduoda atsakingoms institucijoms, jei reikia.

4.8. Kiekvienas mokyklos administracijos atstovas, pedagogas ir kitas darbuotojas pastebėjęs, kad mokinys yra apsinuodijęs psichoaktyviosiomis medžiagomis ir jo sveikatai ar gyvybei gresia pavojus, veikia vadovaudamiesi Lietuvos respublikos vyriausybės 2022 m. balandžio 2 d.

nutarimu Nr. 437 „Dėl vaikų, vartojančių narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, nustatymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo")su vėlesniais pakeitimais) ir reaguoja pagal šią veiksmų seką:

4.9. Įvertinęs poreikį teikia mokiniui pirmąją pagalbą.

4.10. Esant poreikiui, iškviečia visuomenės sveikatos priežiūros specialistą, kuris teikia pirmąją pagalbą ar iškviečia greitąją pagalbą.

4.11. Nedelsdamas informuoja mokyklos direktorių ir mokinio atstovus pagal įstatymą apie suteiktą pagalbą ir (ar) iškvieštą greitąją pagalbą, o prireikus informuojamos ir specialiosios tarnybos.

4.12. Įvykis fiksuojamas nustatyta tvarka, sudaromas įvykio aprašas, prireikus kviečiamas specialistas įvertinti padėtį.

5. ATSAKOMYBĖ IR BENDRADARBIAVIMAS

5.1. Už prevencinės ir intervencinės veiklos įgyvendinimą atsako mokyklos direktorius ar jo paskirtas asmuo pagal kompetenciją.

5.2. Mokykla bendradarbiauja su tėvais (globėjais), policija, visuomenės sveikatos biuru, vaikų teisių apsaugos tarnyba ir kitomis institucijomis.

6. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

6.1. Aprašas peržiūrimas ir atnaujinamas ne rečiau kaip kartą per trejus metus arba esant poreikiui, atsižvelgiant į teisės aktų pakeitimus ir Mokyklos veiklos pokyčius.

6.2. Su Panevėžio moksleivių namų Psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkos aprašu supažindinami visi mokyklos bendruomenės nariai.

6.3. Panevėžio moksleivių namų Psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkos aprašas skelbiamas viešai mokyklos interneto svetainėje.

PRIEDAS Nr. 1

Intervencijos veiksmų algoritmas pastebėjus galimai apsvaigusį mokinį:

Veiksmo etapas	Atsakingi asmenys	Veiksmai
Pastebėjimas	Pedagogas / darbuotojas	Pastebėjus galimai apsvaigusį mokinį, užtikrinama jo sauga, informuojama administracija
Informavimas	Administracija	Nedelsiant informuojami tėvai (globėjai), esant būtinybei – specialiosios tarnybos, kviečiamas visuomenės sveikatos specialistas /psichologas.
Pagalba	Visuomenės sveikatos specialistas / psichologas	Suteikiama pirmoji pagalba, įvertinama emocinė būseną.
Dokumentavimas	Administracija	Užpildomas įvykio aprašas, informacija perduodama atsakingoms institucijoms, jei reikia.

PRIEDAS Nr. 2

**PANEVĖŽIO MOKSLEIVIŲ NAMŲ PSICHOAKTYVIŲJŲ MEDŽIAGŲ VARTOJIMO
FIKSAVIMO REGISTRAS**

..... m. m.

Eil. Nr.	Data	Mokinio vardas, pavardė	Neformaliojo švietimo programa, kurioje mokinys ugdosi	Pranešimą pateikusių mokytojų (kito darbuotojų) vardas, pavardė